

לעילוי נשמת
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הנוצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הנוצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: **אשרינו שזכינו!**

פרשת בשלח

בס"ד | גיליון מס' 364

האם האיש המוזר היה אליהו הנביא, או שמא...?

לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם (י"ד, י"ג)

גוי' - בורא עולם הוציא אותנו מהקריבים של המצרים, מהמעורבות בתוכם, מלהיות חלק מהם. הוא הבדיל אותנו לטובתו, הוא הפריש אותנו מהם - להיות קרובים אליו. רגע הדרמה הגדול הזה, מתרחש בפרשת השבוע שלנו, כשבני ישראל יוצאים ביד רמה ומשוררים את שירת הים, ואילו המצרים טובעים בין הגלים. זהו נס מופלא, ועדיין נשאלת השאלה: וכי קודם לכן לא חווינו ניסים? וכי לא ראינו כלונו כיצד יהודי שותה מים מכוס, וברגע אחרי שותה מצרי דם מאותו כוס? וכי לא נוכחנו לראות אריה טורף מצרי ומשסע אותו, בעוד הוא ניצב ככבשה תמימה ליד יהודי? וכי לא ראינו במו עינינו את המצרים שרויים בחושך אפילה בעוד ליהודים היתה אורה!?

ממורי ורבי כ"ק האדמו"ר מנדבורנה שליט"א שמעתי ליישב, כי אמת ויציב שכל הניסים האמורים היו גדולים ועצומים, אולם עדיין עם ישראל נותר בין המצרים. גם אחריהם - הוא היה עדיין בתוככי הקריבים של המצרים, 'גוי מקרב גוי'. לא כן בעת קריעת ים סוף: אז הבטיחנו משה רבינו 'כי אשר ראייתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם!' - הקשר שלנו עם המצרים הסתיים, מעתה אנו יהודים! - וזה כבר עולם אחר, שמרומם את הלב לשירה נרגשת!

אחים יקרים, הבה ניקח את הדברים האלה לתשומת ליבנו. כל כך הרבה יהודים מסתובבים בתחושות נמיכות רוח, שבורים או מתוסכלים ממשלונות ברוחניות ובגשמיות, מרגישים אבודים. איזו טעות קשה וקודרת - הרי אנו יהודים, אנו בניו בחיריו של בורא עולם, אנו האהובי עד אין קץ, אנו יהודים!

הבה נשורר על כך שירת הודאה נרגשת, הבה נשאב כוחות ועוצמות מעצם הידיעה הזו. הבה נרגיש חלק ממשפחת האצולה הרוממה, הבה ננצל את מעמדנו ונשמור על מה שמעמד כזה מחייב אותנו. אנחנו לא עוד אחד ממיליארי בני האדם שמסתובבים בגלובוס, אנחנו יהודים! אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו!

מי שמוותר, ומי שלא מוותר!

שעת בוקר בניו יורק, ביום קריר למדי. הרה"ק בעל ה'שפע חיים' מצאנו זי"ע ששהה במקום להתרמת נדיבי עם לטובת מוסדותיו, שב מתפלת שחרית וקרא לנהגו. 'אני מבקש לנסוע לישיבה פלונית בקנדה. נוכל לצאת

מיד?' - שאל את הנהג, שהגיב בפליאה: 'קנדה? - זה חצי יממה של נסיעה! אינני מכיר את הדרך היטב, וגם בבואנו לשם - איך אוכל למצוא את מיקומה של הישיבה המבוקשת!?'

הרבי שמע, אולם עמד בדעתו. 'אני חושב שכדאי שניסע. גייע לקנדה, ניכנס לעיר היעד, ונחפש שם את הישיבה. הבה נצא לדרך!' - אמר, הנהג נכנס לרכב, והתניע. בתום יותר מ-12 שעות נסיעה, בשעת ליל מאוחרת הגיעו למחוז חפצם. הם נכנסו לעיר, ועתה שאל הנהג את הרבי לאן לנסוע, שכן הוא כלל אינו יודע מה הכתובת, אין

מתוך אושר וסיפוק, לבו של יהודי גואה לא אחת בתודה ובהוקרה לבורא עולם, על שפע מתנות ממעל בהן זכה. אנו מודים על החיים ועל הבריאות, על הילדים ועל הנחת מהם, על הפרנסה ועל מה שאנו משיגים על ידה. חייו של היהודי רצופים רגשי הוקרה לבורא עולם על חסדיו הגדולים ומתנותיו המרוממות, ואין ספק כי הדבר ממלא את הלב באושר אין קץ.

אבל למעלה מכל אלה, ניצבת לה המתנה הגדולה באמת, זו שקיבלנו בהיסח הדעת - כשפרצנו לעולם הזה, משחר ילדותנו רגילים אנו אליה - עוד טרם היתה בנו יכולת הבנה כלשהי, והיא נעלית ומרוממת שבעתיים. המתנה הזו ממלאת את הלב, מטלטלת את הנשמה, יוצקת תוכן לחיים וממנפת אותנו אל על, והיא - - -

להיות יהודי!

אשרינו מה טוב חלקנו! כשמונה מיליארד בני אדם מסתובבים בעולם, אינם יודעים מה הם עושים כאן, מה תפקידם. למה בכלל יש עולם כזה, מי ברא אותו ואיך מתחברים אליו. רק קבוצה קטנטנה ממש, פחות מרבע אחוז מאוכלוסיית העולם כולו - זכו להיות בניו האהובי של בורא עולם, בני העם היהודי, הנצחי, המרומם, העילאי, הנדיר והייחודי.

ואנחנו - אני, אתה, וכל אחד מקוראי הגיליון הזה - זכינו להימנות על הקבוצה הזו. ברי מזל של ממש, יחיד סגולה. אנחנו יהודים, מחוברים לאבא שבשמים, מכירים בו, עושים את רצונו, קרובים אליו באמת, מתפללים אליו בכל עת וזוכים לתחושה המרוממת להיות בניו. אנחנו יהודים, ואין אושר גדול מזה - כי העובדה שאנו יהודים ממלאת את חיינו, מרוממת את נפשנו, מעניקה טעם לשנים שלנו בעולם הזה והופכת את העולם הבא לנצח עבורנו!

לכן, עם שחר, רגע לאחר הברכה הראשונה על עצם קריאת התרגול בבוקר, מתפרצת מהפה שלנו הברכה 'שלא עשני גוי!' - אבא שבשמים, עוד נודה על כך שיש לנו עיניים בברכת 'פוקח עוורים', עוד נשבח על הבגדים שלנו בברכת 'מלביש ערומים', עוד נהלל על שאנו הולכים, ושיש לנו נעליים, ושקמנו רעננים הבוקר, ועל כל היתר. אבל הדבר הראשון, ההודאה העמוקה ביותר שפורצת מלב של יהודי היא: 'שלא עשני גוי!' - כמה טוב להיות יהודי!

כי להיות יהודי זה לא רק לאום או דת. הדי. אן. איי. של יהודי שונה, התאים הגנטיים שלו טהורים. יהודי שאינו גוי זה לא צרפתי שאינו אנגלי, או רומני שאינו רוסי. אלו הם בסך הכל הבדלי לאום או גזע, אין להם כל משמעות בעומק הנפש. לא כן יהודי: העובדה שהוא לא גוי אלא יהודי, מעידה שיש לו נפש אחרת, זכה, מרוממת, טהורה. הוא מחובר לאבא שבשמים, הוא חושק בו, הוא כוסף אליו. הוא קרוב אליו באמת - בכל מקום ובכל מצב, כי הוא יהודי!

יציאת מצרים היתה רגע מכוון בחיי העם היהודי. אמנם גם עד אז היינו יהודים, אבל עדיין מעורבים בין המצרים. הפסוק בספר דברים קובע: 'לבוא לקחת לו גוי מקרב

להתחלף עם נשיא ארצות הברית!?

היה זה בשנות השואה האיומה, באירופה הבוערת והמבוססת בדמם של יהודים שנגרצחו על קידוש ה'. באחד היערות שהה אז יהודי, שהצטרף לכוחות הפרטיזנים שנלחמו בגרמנים הנאצים 'מ"ש, והעביר לילות כימים בתוככי בור טחוב בעומק היער, ללא כל צרכי חיים בסיסיים, ובכללם גם בלי שום תשמישי קדושה.

מדי יום, עם שחר, נעמד אותו יהודי להתפלל. לא היתה לו יציאת, לא היו לו תפילין. בקושי כיפה היתה לראשו. והנה הוא רוצה להתפלל לבוראו, אבל זה כה קשה בתת תנאים כאלה. ואז, כך סיפר אותו יהודי, היה מהרהר בתוכו אמת פשוטה:

הרי לו נשיא ארצות הברית היה מגיע אל פתח הבור, ומציע לו עיסקת חליפין לפיה הוא יירד לבור במקומו ויהפוך ליהודי השווה בבור, בעוד הוא יתחלף עמו ויהפוך לנשיא ארצות הברית - הרי לא היה מסכים לעיסקה כזו בעד כל הון שבעולם. כי אמנם עתה הוא סובל, אין לו לחם לאכול, הוא נרדף ונאנק, אבל הוא יהודי! ואם אמנם יהיה נשיא ארצות הברית, לבטח יסבול פחות, אבל לא יהיה יהודי, ואין הדבר שווה לו כלל ועיקר!

ומתוך תחושות אלו נעמד להתפלל, ונפשו התמוגגה בברכת 'שלא עשני גוי'. נכון, זה לא קל להיות יהודי, אבל זו המעלה הגדולה ביותר שלא כל בן אנוש זוכה בה, והוא כן, הוא יהודי. כמה הוא מאושר ושמח בחלקו!

את העדות הזו היה מצטט הרה"ק מראחמסטריווק זי"ע, בהוסיפו מסר לכולנו: כמה עלינו לשמוח, להודות לה', להתרגש מכל הזדמנות לקיים מצוה. הנה כי כן, אנחנו זכינו, אנחנו יהודים, אשרינו מה טוב חלקנו!

מצוה לפרסם! סגולה בדוקה לעורר רצון לקדושה, לטבול לעילוי נשמת

הרה"ח רבי פתחיה טעלישער בן הר"ר יוסף יונה הי"ד זוזנברג
מזקני חסידי בעלזא, נעקשה בשנות הזעם - י"ג בסיון תש"ד

לעילוי נשמת
ר' שלמה פרץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשמיט (אריאל)
ת.נ.צ.ב.ה.

לו מפה, ואפילו עובדים ושבים אינם נראים בחוצות בשעת לילה מאוחרת זו, מה עוד שהקור הולך וגובר והכל מסתגרים בבתיהם...

הרבי ביקש מהנהג להמשיך לנסוע, עד שייתקלו במישהו אותו ניתן לשאול. לפתע הבחינו באדם מסתובב בחוצות, ומראהו מוזר ומשונה למדי. הוא לובש חולצה קצרה - בעוד הקור עז, מסתובב באפס מעש - כאילו אין לו מה לעשות, ועירני להפליא - כאילו אמצע היום...

הרבי ביקש מהנהג לעצור, ומיד פנה להלך המוזר ושאלו באידיש: 'הודי יקר, אמור לי בבקשה, המכיר אתה את ישיבה פלוניית? התדע לומר לנו איך להגיע אליה?' - - - הלה קפא על מקומו המום. גם הנהג היה המום. הרי המקום זר, האיש מוזר. הרבי פונה אליו כיהודי, כאילו הם מכרים מאז ומקדם, שעה שכמעט אין כל סיכוי שהלה יהודי. הנהג רק ציפה לראות מה מתפתח, ואז שמע את האיש המוזר משיב באידיש: 'הישיבה היא בכתובת פלונית, טעו בכיוון הזה, ומשם ימינה, ואז שמאלה, ותגיעו!...'.

הנהג היה בטוח כי היתה לו הזכות לחזות בגילוי אליהו הנביא באישון ליל, חד וחלק. הרי זה ממש לא יתכן, להגיע לעיר רחוקה ונוכרית, שיש בה מתי מעט יהודים, לפגוש שם באישון ליל אדם שמראהו כלל אינו דומה ליהודי, לפנות אליו בתואר 'יהודי יקר' וגם לקבל מענה?! - איך זה יכול להיות, זולת אם אליהו הנביא נגלה כאן לנגד עינינו!

בתדהמת מה העיף הנהג עוד מבט אחרון על 'אליהו הנביא', וכבר עמד להמשיך בדרכו, כשהוא נפעם ממש. אלא שאז חלה התפתחות נוספת: האיש המוזר, זה ש'נחשד' כאליהו הנביא, נקש בחלון הרכב ושאל את הרבי בתמיהה עצומה: 'יאמר לי הרב, מנין לו שאני יהודי? למה זה העלה בדעתו לפנות אליי בכלל? מדוע חשב שאשיב לו על שאלה באידיש?' - השאלות נורו מפיו בזו אחר זו, כשהנהג מצטרף בלבו לכל שאלה ותמיהה...

'זה פשוט', חייך הרבי חיוך קורן, 'ראיתי אדם מהלך בבגדים קצרים באישון ליל קר, דבר שאינו מקובל. רק יהודי מסוגל לעשות דברים שאינם מקובלים, לעמוד על דעתו גם אם אנשים אחרים יחשבו שהוא מוזר, כי אנו מחונכים לעשות את מה שנכון ולא את מה שמקובל. לפיכך הסקתי שאתה יהודי, ומן הסתם תדע היכן הישיבה המבוקשת. לכן פניתי אליך...' - אמר הרבי בחיוך, בירך את האיש ב'לילה טוב', הודה לו בחום ונסע למחוז חפצו...

אולם בכך לא מסתיים הסיפור...

כעשור חלף, ושוב שהה הרבי בניו יורק, הפעם לטובת 'דינר' שנערך במוצאי אחת משבתות החורף בשנת תשל"ז. במודעות נכתב כי רב פלוני ישמש כאורח הכבוד וישא דברים, אולם אותו רב התעקב בדרכו. הרבי ביקש ממלווהו - הנהג האמור, שבינתיים ישא דברים בפני קהל הנאספים.

הנהג חיפש רעיון מעניין או סיפור מרתק, וממרתפי זכרונו צף ועלה סיפור הנסיעה לקנדה, והמפגש עם היהודי באישון ליל. הוא ביקש לספר את הסיפור כדי לעורר את הקהל להיווכח במסירות נפשו של הרבי להפצת התורה, ולפתע פתאום, תוך כדי הסיפור, התחוללה מהומה בקהל: אדם שישב בירכתיים, יהודי של צורה חבוש בשטריימל גדול ומעוטר בזקן מכסיף, קם ממקומו והכריז: 'אני הוא האיש. תן לי לספר את הסיפור שלי!'

הנאספים כולם היו המומים. הסיפור כולו נראה כלקוח מהאגדות, והנה אחד מגיבוריו יושב כאן, מראהו כלל אינו דומה למראהו של המוזר המתואר, והוא טוען שזה הוא. הוא נקרא לשולחן הכבוד, וסיפר את סיפורו האישי שהרטיט את הלבבות:

הסיפור מתחיל בימי השואה האיומה, עת אותו יהודי, שגדל והתחנך בבית תורני, איבד את כל משפחתו, ה' יקום דמם. הוא ניסה לאסוף את השברים ולהתחיל מחדש, אולם ביום מן הימים נשבר, אמונתו נסדקה, והוא החליט לעזוב את דרך ה'. בו ביום החליט להגר לקנדה, יצא אל השוק, רכש בגדים קצרים, השליך את הכיפה מראשו, ובשעת ליל יצא לטייל בחוצות במראהו החדש, הגויי...

ואז, משום מקום, הגיח רכב. ישב בו רבי שפנה אליו באידיש, ושאל איך מגיעים לכתובת פלונית. באותו רגע חש כמו יד איתנה נשלחה אליו משמים, מטלטלת אותו בעוצמה, ובורא עולם כמו אומר לו:

'אתה חשבת לוותר עליי, אבל אני לא חושב לוותר עליך! אתה ברחת מיהדותך, ברכת מהותך, ביקשת להחליף את מלבושיך והנהגתך. אבל אני לא מוותר עליך - וכבר בהופעתך הראשונה ברחוב כגוי, אני פה להזכיר לך שאני מחכה לך...'

האיש אמר את הדברים, ועיניו מלאו דמעות התרגשות. גם בעיני הקהל עמדו דמעות. התיאור האישי הנוגע ללב טלטל את כל המאזינים, שהאזינו מרותקים לדברים. האיש לגם מעט מים, קינח את דמעותיו, והוסיף:

'זה היה היום הראשון שלי כגוי, וגם האחרון. כבר למחרת החלטתי: אם הקדוש ברוך הוא לא מוותר עליי - אז אני לא מוותר עליו. עזבתי גם את קנדה, היגרתי לארצות הברית, ופתחתי בחיים יהודיים חדשים. הקמתי בית, בניתי משפחה - הכל בדרך

התורה. כל זאת בזכות המסר של הרבי שחלחל לעומק לבי באותו לילה, והעובדה שראיתי איך בורא עולם שלח אותו משמים כדי להחזיק בי חזק, להשאיר אותי יהודי!'

אחים יקרים, הבה נקשיב לדבריו של אותו יהודי שחזר בתשובה שלימה, הבה נשמע את היוצא מפיו. אבא שבשמים לא מוותר על אף יהודי, אבא שבשמים חפץ ורוצה בכל אחד מאיתנו ללא הבדל. דבריו של האיש - שצוטטו בגיליון הנפלא ביאורים על 'אמרי מנחם' - אמורים לעמוד לנגד עינינו כל יום, כל שעה, כל רגע:

אשרינו שזכינו, יהודים אנחנו. זו זכות שאינה מובנת מאליה, ובעיקר - זו זכות שמחייבת. כן, גם אם קשה, גם אם לא הכל מובן, גם אם חווים רגעי משבר. אבא שבשמים חפץ מאוד בכל אחד מאיתנו, אוהב אותנו בכל מצב. הבה נרגיש את הזכות ונהיה גאים בה. הבה נוקיר ונודה על האושר המופלא, הבה ננצל את מעמדנו וננהג בו כמתחייב, 'כי מי גוי גדול אשר לו א' קרובים אליו כהשם א' בכל קראנו אליו!'

הניצוץ שהפך לשלהבת!

את הסיפור הבא מספר יהודי שבדידו הוה עובדא לפני כמה שנים. מעת לעת נוהג הוא לצאת לארה"ב, ומזה שנים שיש לו נהג קבוע. אותו נהג היה יהודי במקורו אולם לא בהנהגתו, נראה ומתנהג הוא כגוי גמור, רחמנא ליצלן.

באחת הפעמים בהן נחת בארה"ב, כשנכנס לרכב, היה בטוח שנשלח אליו נהג ממלא מקום. הנהג היה מעוטר בפאות ובזקן, כיפה גדולה לראשו וציציות מתברדות משולי חולצתו. הוא כבר פתח ושאל מה קרה לנהג הקבוע, אלא שהלה הצטחק ונענה שזה הוא, הוא הוא הנהג הוותיק, רק מראהו השתנה...

מבטי התמיהה של האורח הכריחו תשובה, ואז הוא נענה והסביר כדברים האלה: הוא משמש כנהג גם לשכניו הגויים, ובאחת הפעמים שכן גוי שחלה מאוד ביקש ממנו להסיעו אל יער נידח, שבטבורו יושב גוי מכשף, שאומרים עליו שיש לו כוחות לרפא חולים, בעזרת 'טיפול רוחני' שכוחותיו מכוחות הטומאה, רחמנא ליצלן. אין גישה אליו ברכב, ולכן יש לעצור בחניון סמוך, ומשם להמשיך רגלית עד מקום מושבו של המכשף, בעומק היער.

הוא נסע עם שכנו הגוי החולה אל אותו יער, מרחק נסיעה של שעות ארוכות, החנה את הרכב בחניון, והגוי פנה ללכת בשביל המוביל אל אותו גוי נודע. הוא המתין ברכב, כשלאחר זמן מה - מעט יחסית לצפוי - הופיע הגוי החולה ושאלו: 'אמור לי, האם אתה יהודי?!' - - -

הוא הופתע מהשאלה, אולם השיב בפשטות: 'הן אמת שהורי היו יהודים, אבל אני וילדיי כבר לא... אין לנו כל קשר ליהדות... אנחנו יהודים במקור, אולם לא במעשינו!'

'אז זה לא יילך' - ספק הגוי החולה את כפיו באכזבה, 'עליך להתרחק מכאן. המטפל אומר שהוא מנסה להפעיל עליי כוחות, אבל יש חסימה, כנראה עקב העובדה שיש יהודים בסביבה. זה אומר שאתה לא מאפשר לו לרפא אותי, קח את הרכב והסתלק מכאן, אני כבר אחזור הביתה בלעדיך!'

הנהג שמע את הדברים, התניע את הרכב ויצא לדרך, כשכל הדרך רודפים אותו הרהורים איך זה יתכן. הרי כמה הוא מנסה להימלט מיהדותו, לשכוח ממנה. הוא לא מקיים שום מצוה, הוא לא נוהג אף מנהג יהודי. ובכל זאת - הוא כנראה יהודי, ונשאר כזה, והדבר מותיר רושם בסביבתו!

ההרהורים הללו לא נתנו לו מנוח. העובדה שניצוץ היהדות שבשנתו מפריע לגוי המכשף בפעולותיו - טלטלה אותו. לפתע אמר לעצמו שאם ליהדות יש כח שכזה, שמה שווה לבודקה לעומק, אולי כדאי לבחון שנית אם עדיף להתחבר אליה מאשר להתנכר אליה כדרכו... משם היתה דרכו קצרה ללימודי יהדות, עד ששב בתשובה שלימה ועתה מראהו והתנהגותו כיהודי!

סיפור מופלא זה, אותו סיפר הגה"ח רבי יוסף צבי רכניצר שליט"א מפי בעל המעשה, מטלטל את הלב: הנה כי כן, גחלת של יהודי היא רבת השפעה, יש לה כוחות אדירים ועוצמות כבירות. יכול האדם לחשוב שהיא כבתה כבר, אבל בעצם - עודה בוערת, ויש בה את הכח להפוך למדורה נלהבת של אהבת ה'.

אחים יקרים, כולנו זכינו להיות יהודים, ככולנו טמון אותו ניצוץ נעלה. הבה נבעיר אותו, הבה נלהיב אותו בכל לב. הבה נודה על הזכות להיות יהודים, הבה נצית את הגחלת שתהפוך לשלהבת, הבה נתרגש ונתרומם כי יהודים אנחנו, ועל כך אנו מודים ומשבחים לבורא עולם שאנו בניו אוהבי, הקרובים אליו ביותר!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס